

УДК 343.8

DOI 10.32755/sjcriminal.2020.02.040

Олефір Л. І.,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального, кримінально-виконавчого права та криминології, Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0003-4565-8968;

Фуркало С. С.,

слухач 361-ої навчальної групи, Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, УПОВНОВАЖЕНИХ ОРГАНІВ З ПИТАНЬ ПРОБАЦІЇ ТА СУБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНОГО ПАТРОНАЖУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДО ЗВІЛЬНЕННЯ ОСІБ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ АБО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА ПЕВНИЙ СТРОК

Статтю присвячено особливостям взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк. Процес звільнення з установ виконання покарань повинен максимально сприяти соціалізації звільненої особи в мінімально можливий термін з урахуванням поєднання зусиль усіх зацікавлених структур: установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу. Це дасть можливість звільненому швидко інтегруватись у суспільство, поновити та відновити втрачені соціальні зв'язки, що забезпечить безпеку суспільства й унеможливить вчинення звільненим нових злочинів.

Ключові слова: взаємодія, установи виконання покарань, пробація, соціальний патронаж, звільнення, обмеження волі, позбавлення волі.

Постановка проблеми. Соціальна адаптація осіб, звільнених від відбування покарання, є одним із важливих напрямів не тільки профілактики вчинення нових злочинів цією категорією осіб, а й профілактики злочинності в цілому. Для колишніх засуджених звільнення є гострою кризовою ситуацією, оскільки за час відбування покарання вони втрачають навички до вільного життя, починають боятися його. Звикаючи під час відбування покарання отримувати все потрібне для процесу життєдіяльності від держави, вони втрачають можливість для власної самореалізації та вияву активності, властивої відповідному віку, тобто

вони, звільняючись формально, не звільнюються внутрішньо, звикнувши залежати від керівної адміністративної сили [1, с. 206]. У результаті набуті у виправних установах негативні звички та навички пристосування відображаються на всьому подальшому житті, психології та вчинках уже дорослої людини.

Крім внутрішніх психологічних факторів адаптації, колишнім засудженим перешкоджає байдуже людське оточення, а в деяких випадках і відверте неприйняття як найближчого кола рідних, так і суспільства в цілому. Особи, звільнені з місць позбавлення волі, опиняються наодинці з купою проблем: пошуком житла, навчання, роботи, інших засобів до існування тощо. А від того, наскільки успішним буде вирішення проблем, з якими стикається ця категорія громадян, залежить успішність інтеграції звільненого в суспільство, а врешті-решт, і зменшення ризику вчинення ним нового злочину. Саме тому і необхідна постійна увага як з боку держави, так і суспільства до вирішення проблем осіб, звільнених з місць позбавлення волі, забезпечення найефективнішого запровадження заходів сприяння їх соціальної адаптації.

У зв'язку з вищевикладеним виникає необхідність у вивченні та аналізі законодавчого вирішення проблеми взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, що представляє не тільки науковий, але і практичний інтерес для пошуку шляхів подальшого покращення цієї діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблему взаємодії установ виконання покарань та органів піклування під час підготовки до звільнення засуджених до позбавлення волі в різні історичні періоди досліджували видатні зарубіжні та вітчизняні тюрмознавці, зокрема: британський юрист Джон Говард [2]; італійський філософ, теоретик кримінального права Чезаре Беккарія [3]; російський юрист та психолог, професор С. В. Познишев [4]; видатний фахівець радянського виправно-трудового права, професор М. О. Стручков [5]; сучасні вчені: професор, заслужений юрист України О. М. Джу́жа [6]; професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України В. В. Го́ліна [7] та інші.

Формулювання мети. Метою статті є аналіз змісту взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк для визначення шляхів оптимізації цієї діяльності.

Виклад основного матеріалу. Правило 33 Європейських пенітенціарних правил закріплює правила поступової підготовки засуджених до життя на волі, які відображають принцип прогресивної системи відбування покарання, зокрема, завчасно до звільнення засуджених повинно надаватися сприяння у вигляді процедур і спеціальних програм, що забезпечують перехід від життя в пенітенціарній установі до законотрудового життя в суспільстві. Для ув'язнених, засуджених на тривалі терміни, необхідно вживати заходів щодо поступового повернення до життя на волі. Ця мета може бути досягнута за допомогою програми заходів, що передують звільненню, або часткового або умовного звільнення під нагляд в поєднанні з дієвою соціальною підтримкою. Пенітенціарні органи повинні працювати в тісній співпраці зі службами і відомствами, які здійснюють нагляд за звільненими ув'язненими, і надавати їм сприяння, щоб всі засуджені могли повернутися до життя в суспільстві, особливо до сімейного життя і роботи. У представників таких соціальних служб або відомств повинен бути доступ до пенітенціарної установи і до ув'язненого, щоб вони могли сприяти в підготовці до звільнення та планувати програми роботи з звільняються [8].

Звісно ж, що ця норма Європейських пенітенціарних правил стосується заключного етапу системи відбування покарання, на якому спільно працюють служби підготовки засуджених до звільнення пенітенціарної установи та служби і відомства, які надають допомогу на свободі. Підкреслимо, що робота останніх здійснюється на завершальній стадії відбування покарання і проводиться за спеціально складеною програмою. Із змісту норми правил випливає, що процедури і спеціальні програми, що забезпечують перехід до законотрудового життя в суспільстві, розробляються службою, що знаходиться за межами пенітенціарної установи.

Також діяльність щодо участі громадських піклувальників за особами, звільненими з місць позбавлення волі, підпадає під дію Європейських правил застосування громадських санкцій та заходів, які містяться в Рекомендації № R (92) 16 Ради Європи [9]. У них регламентуються питання залучення органів громадянського суспільства до роботи з колишніми ув'язненими, особливо у вирішенні питань охорони здоров'я, житлового, побутового та трудового влаштування.

На сучасному етапі слід відбудовувати національну систему соціальної реабілітації засуджених, які звільняються з місць позбавлення волі. Імовірність ресоціалізації засудженого після відбуття покарання, особливо пов'язаного з позбавленням волі, залежить від можливості активного включення його до нормального соціального життя суспільства, відновлення втрачених корисних зв'язків. З одного боку, цей процес пов'язаний із закріпленням результатів позитивної поведінки засуджених, з іншого – він залежить від взаємодії різних органів, що здійснюють профілактику рецидиву злочинів цих осіб, їх побутове та трудове влаштування.

Особи, які звільнилися з місць позбавлення волі, повертаються до суспільства, як правило, з новими знаннями, набутими в ув'язненні, що не завжди є позитивними. Крім того, вони стикаються з безліччю проблем, серед яких побутові, житлові, сімейні, соціальні тощо. Отже, держава має бути зацікавлена в тому, щоб ці особи якомога швидше адаптувалися, вели правослухняний спосіб життя, не вчинювали нових злочинів.

Видатний учений-пенітенціарист Н. А. Стручков зазначав, що ресоціалізація засуджених складається з двох етапів – пенітенціарного (здійснюваного в період відбування покарання) і постпенітенціарного (реалізованого після звільнення). Зміст ресоціалізації засуджених полягає в багатоплановій організаторській діяльності виправних установ, яка спрямована на реалізацію цілей кримінального покарання в процесі його виконання [5, с. 143].

На думку Ю. В. Баранова, ресоціалізація засуджених, які позбавлені волі та звільнених з місць позбавлення волі, є повторною, відновленою формою соціалізації, розвивається за системою поступового осягнення предметів навколишнього світу і

соціуму. Вона являє собою процес окультурення і розвивається у сфері міжкультурної комунікації, спираючись на базові концепти (бачення, розуміння) їх життєдіяльності в рамках виправної установи і поза нею. Таким чином, ресоціалізація осіб, позбавлених волі, являє собою систему юридичних, соціально-економічних, психолого-педагогічних, організаційних та інших заходів, яка спрямована на реалізацію цілей кримінального покарання, соціалізацію особистості злочинця, відновлення в них втрачених соціально корисних зв'язків, надання їм сприяння в побутовому і трудовому влаштуванні, захист прав і законних інтересів засуджених [10, с. 100].

Ще в 1910 р. відомий учений-пенітенціарист С. В. Познишев писав, що «мета залучення до чесної праці, утримання від повторення злочинної діяльності навряд чи може бути досяжна, якщо після виходу з ув'язнення звільнені будуть надані самі собі, не маючи підтримки. Обґрунтовується це тим, що більшість колишніх засуджених опиняються у важких матеріальних умовах, знайти заробіток важко – вони скрізь зустрічають крайню недовіру, чують відмову в роботі » [4, с. 149–150]. На сьогодні багато з цих проблем так і залишаються невирішеними, всі надії засудженого, який звільняється з місць позбавлення волі, покладаються на родичів, сім'ю, знайомих.

Відповідно до вимог нормативних документів [11] адміністрація установи виконання покарань (далі – УВП) не пізніше ніж за три місяці до закінчення призначеного строку покарання або розгляду на засіданні комісії УВП питання про подання до суду матеріалів для застосування статей 81, 82 Кримінального кодексу України стосовно засудженого, який за період відбування покарання у виді обмеження або позбавлення волі на певний строк довів своє виправлення або став на шлях виправлення, здійснює моніторинг проблемних питань засуджених, які готуються до звільнення, та їхніх можливих потреб після звільнення.

Моніторинг здійснюється шляхом проведення бесіди із засудженим, під час якої з'ясовуються такі питання: наміри засудженого щодо його місця проживання після звільнення; наявність документа, що посвідчує особу, та потреба в його отриманні (відновленні); наявність визначеного місця працевлаштування; пот-

реба у влаштуванні (обслуговуванні) до спеціалізованої установи для звільнених осіб (центр соціальної адаптації звільнених осіб, спеціальний будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю I і II груп) або закладу для бездомних осіб (центр обліку, будинок нічного перебування, центр реінтеграції, соціальний готель); потреба у здійсненні соціального супроводу, влаштуванні до центру соціально-психологічної допомоги, соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (стосовно осіб віком 18–23 роки), соціального центру матері та дитини (стосовно жінок на 7–9 місяці вагітності, жінок з дітьми віком від народження до 18 місяців), центру ресоціалізації наркозалежної молоді (стосовно осіб, які пройшли курс лікування від наркотичної залежності); необхідність госпіталізації до закладів охорони здоров'я; інші проблемні питання.

За результатами моніторингу від засудженого приймається заява щодо обраного ним місця проживання після звільнення та наявності визначеного місця працевлаштування, яка після звільнення засудженого долучається до його особової справи, та вживаються заходи з організації надання допомоги у вирішенні інших проблемних питань.

Під час підготовки до звільнення та вирішення проблемних питань засуджених, які готуються до звільнення, УВП: а) співпрацює із уповноваженим органом з питань пробації за територіальним місцем розташування обраного засудженим місця проживання; б) забезпечує вільний доступ персоналу уповноваженого органу з питань пробації до засуджених, які готуються до звільнення, а також до матеріалів їх особових справ; в) звертається до уповноваженого органу з питань пробації щодо залучення спостережної комісії та суб'єктів соціального патронажу з питань проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи; г) проводить із засудженими, які готуються до звільнення, роз'яснювальну роботу щодо порядку отримання допомоги в трудовому і побутовому влаштуванні, порядку реєстрації за обраним ним місцем проживання.

Не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку покарання засудженого до обмеження волі або позбавлення волі на певний строк адміністрація УВП надсилає повідомлення-запит до упов-

новаженого органу з питань пробації для з'ясування можливості проживання засудженого після звільнення за обраним місцем проживання та працевлаштування. Стосовно засуджених осіб віком до 35 років включно установа виконання покарань (слідчий ізолятор) надсилає повідомлення-запит до уповноваженого органу з питань пробації для організації заходів соціального патронажу, у тому числі здійснення соціального супроводу, влаштування до закладів соціального обслуговування.

Стосовно засуджених старше 35 років, які втратили зв'язок із сім'єю, не мають постійного місця проживання або перебування, засуджених осіб похилого віку, осіб з інвалідністю I і II груп, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування та не мають працездатних дітей або інших родичів, які згідно із законом зобов'язані їх утримувати, або втратили зв'язок із сім'єю, адміністрація УВП надсилає повідомлення-запит до уповноваженого органу з питань пробації для організації заходів соціального патронажу, зокрема влаштування до спеціалізованих установ для звільнених осіб, інших закладів соціальної підтримки (догляду), закладів для бездомних осіб.

У разі зазначення в заяві засудженим місця працевлаштування та надання документального підтвердження з підприємства, установи, організації (далі – підприємство) про можливість працевлаштування після звільнення за три місяці до розгляду питання про подання до суду матеріалів для застосування статей 81, 82 Кримінального кодексу України адміністрація УВП надсилає запит до уповноваженого органу з питань пробації за місцем розташування адміністрації та бухгалтерії підприємства для уточнення інформації щодо можливості працевлаштування засудженого. Разом із запитом надсилається копія зазначеного документального підтвердження.

Про засуджених, які звернулись за допомогою у працевлаштуванні після звільнення, адміністрація УВП надсилає повідомлення до уповноваженого органу з питань пробації для організації трудового і побутового влаштування засудженого за обраним ним місцем проживання. Зазначені повідомлення надсилаються також стосовно засуджених, яким до настання передбаченого законо-

давством терміну можливого застосування умовно-дostroкового звільнення залишилося не більше трьох місяців та які характеризуються адміністрацією УВП як такі, що довели своє виправлення.

У разі направлення спільно зі спостережною комісією до суду подання про застосування до засудженого статті 82 Кримінального кодексу України обов'язково додаються виписка із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого форма первинної облікової документації та довідка про результати попереднього вирішення питання щодо місця проживання та роботи після звільнення засудженого.

У разі отримання відповіді на повідомлення-запит про відсутність можливості проживання засудженого за обраним ним місцем проживання засудженого повідомляють про це та про заходи соціального патронажу, які можуть бути вжиті відповідними суб'єктами соціального патронажу стосовно нього після звільнення.

За двадцять днів до звільнення засудженого адміністрація УВП надсилає повідомлення про звільнення: а) до відповідного органу (підрозділу) поліції та протягом трьох діб з моменту звільнення – сповіщення до підрозділу інформаційно-аналітичної підтримки територіального органу Національної поліції України; б) до спостережної комісії для надання допомоги у соціальній адаптації після звільнення; в) до відповідного уповноваженого органу з питань пробації стосовно осіб, які звільняються від покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі у зв'язку із заміною невідбутої частини покарання більш м'яким; г) до територіального органу Міністерства соціальної політики за обраним засудженим місцем проживання – разом з інформаційною картою, яка складається персоналом УВП; д) до міського, районного, міськрайонного центрів зайнятості, філій регіонального центру зайнятості державної служби зайнятості за обраним місцем проживання стосовно працездатних засуджених працездатного віку для надання допомоги в їх працевлаштуванні.

У разі звільнення таких осіб достроково або на підставі акта про помилування повідомлення про звільнення надсилається не пізніше ніж протягом трьох днів після звільнення.

Стосовно засуджених, які на день звільнення не досягли вісімнадцятирічного віку, за двадцять днів до звільнення установа виконання покарань (слідчий ізолятор) додатково надсилає повідомлення про звільнення до підрозділу превентивної діяльності територіального органу Національної поліції України.

У разі звільнення засуджених від покарання достроково повідомлення про звільнення надсилаються до відповідних органів не пізніше трьох днів після звільнення.

Протягом доби після звільнення засудженого з УВП стосовно осіб, яким покарання замінено на громадські роботи, адміністрація УВП надсилає відповідні повідомлення до уповноваженого органу з питань пробації за обраним місцем проживання. Стосовно засуджених, яким покарання замінено на виправні роботи, повідомлення надсилаються до уповноваженого органу з питань пробації за фактичним місцем роботи, яке зазначене у відповіді уповноваженого органу з питань пробації про результати перевірки.

У разі надходження від органу (підрозділу) поліції повідомлення про неприбуття звільненого до обраного ним місця проживання, зазначеного в повідомленні про звільнення, адміністрацією УВП додатково надсилається інформаційне повідомлення до органу (підрозділу) поліції, на території обслуговування якого ймовірна його поява, враховуючи особисті дані засудженого. На засудженого, який звільняється за рішенням суду, інформація подається протягом трьох робочих днів з моменту оголошення судом рішення про звільнення. На взятих під варту осіб, які звільняються зі слідчих ізоляторів, інформація подається протягом трьох робочих днів після звільнення.

Копії усіх запитів та відповідей на них, а також інші матеріали, що стосуються підготовки засудженого до звільнення, долучаються до його особової справи.

Висновки. Таким чином, можливо дійти висновку, що на нормативному рівні в Україні достатньо чітко прописані загальні правові норми щодо взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу та визначені їх обов'язки на час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі

на певний строк. На наш погляд, необхідно включення цих положень до глави 24 Кримінально-виконавчого Кодексу України з метою детальної регламентації процесу підготовки засуджених до звільнення на законодавчому рівні. Вважаємо за доцільне розширити функції пробації, включивши в них ті, які передбачені в європейських рекомендаціях щодо пробації та постпенітенціарного контролю: здійснення нагляду та контролю за всіма засудженими, звільненими з УВП, на час адаптаційного періоду; надання допомоги засудженим після звільнення; робота із сім'ями засуджених; постпенітенціарний контроль та виконання альтернативних покарань і заходів кримінально-правового характеру; організація взаємодії з цих питань з суддівським корпусом, соціальними службами, організаціями підтримки жертв злочинів, поліцією, органами охорони здоров'я, пенітенціарними установами, громадськістю, із засобами масової інформації, широкими верствами суспільства тощо.

Список використаних джерел

1. Пособие по вопросам подготовки сотрудников тюрем в области прав человека / Управление Верховного Комиссара ООН по правам человека. Нью-Йорк, Женева: Изд-во ООН, 2004. 245 с.
2. John Howard. The State of the Prisons in England and Wales: With Preliminary Observations, and an Account of Some Foreign Prisons. London: William Eyres, and sold by T. Cadell in the Strand, and N. Conant in Fleet Street, 1777. 489 p.
3. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / сост. и предисл. В. С. Овчинского. Москва: ИНФРА-М, 2004. 184 с.
4. Познышев С. В. Учебник уголовного права: Очерк основных начал общей и особенной части науки уголовного права: в 2 т. Москва: Юрид. изд-во Наркомюста, 1923. Т. 1: Общая часть. 280 с.
5. Наташев А. Е., Стручков Н. А. Основы теории исправительно-трудового права. Москва: Юрид. лит., 1967. 190 с.
6. Джужа О. М. Запобігання злочинам: кримінологічно-віктимологічна парадигма: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 331 с.
7. Голіна В. В. Запобігання злочинності: проблеми оптимізації соціальної активності. *Вісник Академії правових наук України*. 2006. № 3 (46). С. 206–214.
8. Рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць «Європейські пенітенціарні правила» від 11.01.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032 (дата звернення: 13.09.2020).

9. Рекомендація CM/Rec (2017) 3 Комітету Міністрів державам-членам «Про Європейські правила щодо громадських санкцій та заходів» від 22.03.2017 р. URL: https://www.probation.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/Rec20173-CSM-and-commentary_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E-%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82.pdf (дата звернення: 15.09.2020).

10. Баранов Ю.В. Ресоциализация осужденных к лишению свободы и освобожденных от этого наказания: теоретико-методологические и правовые основы: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Москва, 2008. 404 с.

11. Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України; Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 03.04.2018 р. № 974/5/467/609/280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-18#Text> (дата звернення: 17.09.2020).

Olefir L. I.,

Ph.D. in Law, Senior Lecturer of the Department of Criminal, Criminal and Executive Law and Criminology, Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-4565-8968;

Furkalo S. S.,

Officer of the 361-st academic group, Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv, Ukraine

PECULIARITIES OF INTERACTION AMONG PENAL INSTITUTIONS, AUTHORIZED PROBATION BODIES AND SUBJECTS OF SOCIAL PATRONAGE WHILE PREPARING PERSONS SERVING A SENTENCE OF RESTRAINT OF LIBERTY OR IMPRISONMENT FOR A CERTAIN PERIOD FOR RELEASE

This article is devoted to the peculiarities of interaction among penal institutions, authorized probation bodies and subjects of social patronage while preparing persons serving a sentence of restraint of liberty or imprisonment for a certain period for release. Penitentiary institutions are not institutions intended for recreation. Convicts in places of deprivation of liberty pass and must pass certain difficulties. That is why

these institutions are points of increased social and psychological tension, which in one way or another determine the whole meaning of convict's life. But all these difficulties and legal restrictions should be, firstly, based on the law, and secondly, optimal, that is, conditioned only by considerations of achieving the goal of correcting a convicted person and preventing the commission of new crimes. A state that claims the high rank of law has no right to revenge. Revenge and unjustified cruelty are not only immoral, but also ineffective in criminological terms, because evil breeds evil, violence breeds violence. Thus, the process of release from penitentiary institutions should maximize a released person's socialization in the shortest possible time, taking into account the pooling of efforts of all interested structures: penitentiary institutions, authorized probation bodies and subjects of social patronage. This will allow a released person to integrate into society quickly, restore the lost social ties, which will subsequently ensure the safety of the society itself and make it impossible for a released to commit new crimes. In this regard, the Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners states that it is worth thinking about prisoner's future after release from the very beginning of their sentence. Until then, they should be encouraged and helped to maintain and strengthen ties with individuals or institutions outside the prison who can promote inclusion in society and protect the best interests of their family.

Key words: *interaction, penitentiary institutions, probation period, social patronage, release, restriction on freedom, imprisonment.*

References

1. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, (2004), *Manual on human rights training for prison staff*, Publishing House of UN, New York, Geneva.
2. Howard, John (1777), *The State of the Prisons in England and Wales: With Preliminary Observations, and an Account of Some Foreign Prisons*, London.
3. Beccaria, Ch. (2004), "On crimes and punishments", INFRA-M, Moscow.
4. Poznyshv, S. V. (1923), *Textbook of criminal law: An outline of the basic principles of the general and special part of the science of Criminal Law*, Vol. 1: General part, Moscow.
5. Natashev, A. E. and Struchkov, N. A. (1967), *Fundamentals of the Theory of Corrective Labor Law*, Yurid.lit., Moscow.
6. Dzhuzha, O. M. (2015), *Crime prevention: criminological and victimological paradigm*, National Academy of Internal Affairs, Kyiv.
7. Holina, V. V. (2006), "Crime prevention: problems of social activity optimization", *Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, No. 3 (46), pp. 206–214.
8. Council of Europe (2006), *European Penitentiary Rules*, Recommendation of the Committee of Ministers of the States Parties,

available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032 (accessed 20 September 2020).

9. Council of Europe (2017), *On the European Rules on community sanctions and measures*, Recommendation of the Committee of Ministers of the States Parties, available at: https://www.probatation.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/Rec20173-CSM-and-commentary_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E-%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82.pdf (accessed 22 September 2020).

10. Baranov, Yu. V. (2008), *Resocialization of convicts sentenced to imprisonment and those ones released from this punishment: theoretical-methodological and legal foundations*, Moscow.

11. Ministry of Justice of Ukraine, Ministry of Social Policy of Ukraine; Ministry of Health Protection of Ukraine, Ministry of Internal Affairs of Ukraine (2018), *About the consolidated order of interaction, the establishment of a punishment, the trusting of organs for nutrition, testing and sub-social patronage from the hour of preparation until the end of the day*, Order of the Ministry of Justice of Ukraine, Ministry of Social Policy of Ukraine; Ministry of Health Protection of Ukraine, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-18#Text> (accessed 18 September 2020).